C U R T E A D E A P E L B Ă L Ț I

Dosarul nr.4r-541/2024 Judecătoria Bălți sediul Central

Judecător:Guțu A.

D E C I Z I E

13 septembrie 2024 mun. Bălţi

Colegiul Penal al Curții de Apel Bălți

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul Scutelnic Gheorghe

Judecători Pușcaș Viorel și Moraru Oleg

a examinat în ședință de judecată, *în lipsa participanților la proces* ,în ordine de recurs recursul avocatului Paciurca Iulian în interesele ***Partidului Politic „Renaștere”*** declarat împotriva ***hotărârii judecătoriei Bălți sediul Central din 13 iunie 2024***.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursului, materialele cauzei, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La data de 0.11.2023 agentul constatator din cadrul IP Bălți, Niculeac Vadim, a întocmit în privința Partidului Politic ,,Renaștere,, proces-verbal cu privire la contravenție seria ***** în baza art.50 al.(2) Cod contravențional al RM, pentru faptul că, Partidul Politic ,,Renaștere,, în perioada 02.11.2023-03.11.2023, în mun. Bălți, ***** a difuzat publicitate electorală din numele său către cetățeni în care pliante difuzate/răspândite nu conțineau date de identitate persoanei care a achitat pentru difuzarea publicității politice, nu conținea data și numărul ordinului bancar de plată, astfel ignorând prevederile art.70 alin.(8) din Codul Electoral, art.9 al Legii 62/2022, art.19, 24, 37 a Hotărârii CEC nr.1155 din 04.08.2023.

Prin decizia agentului constatator din cadrul IP Bălți din 10.11.2023, Partidul Politic ,,Renaștere,, a fost sancționat cu amendă în mărime de 240 unități convenționale, egal cu 12000 lei.

La 27.11.2023 procesul-verbal și decizia nominalizată au fost contestate în termen de către contravenient, considerând-o ilegală.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul Central din 13.06.2024 a fost respinsă contestația Partidului Politic ,,Renaștere,, împotriva procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei de aplicare a sancțiunii.

Procesul verbal cu privire la contravenție seria ***** întocmit de agentul constatator din cadrul IP Bălți și decizia agentului constatator din 10.11.2023 emis de agentul constatator de aplicare a sancțiunii în mărime de 240 u.c. egal cu 12000 lei aplicată în privința Partidului Politic ,,Renaștere,, în temeiul art.50 al.(2) Cod contravențional, s-a menținut fără modificări.

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, avocatul Paciurca Iulian în interesele Partidului Politic „Renaștere” a declarat recurs prin care solicită admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond cu trimiterea cauzei spre rejudecare pentru repararea erorilor de drept procedural și anume audierea martorului Petelca Olga precum și ***** în calitate de martor nu și de reprezentat.

În motivarea recursului indică faptul că hotărârea instanței inferioare contestată este ilegală și pasibilă casării în temeiul art. 466, lit. d) din Codul contravențional, deoarece instanța de fond a ignorat audierea martorilor ***** și ***** solicitați de avocatul Luchianciuc Nadejda.

Cucerov Anatol a fost audiat în calitate de reprezentant al PP Renaștere, fără a avea dreptul la această calitate procesuală, or, conform art.324, alin. 2, lit. a, art. 392 din Codul Contravențional, contravenientului i se garantează dreptul la apărare de către avocat, nu și de reprezentant. În procesul exercitării cauzei contravenționale de către agentul constatator, contravenientului nu i s-a asigurat dreptul la apărare, iar instanța de fond a admis erori de drept când l-a audiat pe *****, în calitate de reprezentant al contravenient.

Calitatea de reprezentant este pertinent victimei și nicidecum contravenientului.

La judecarea cauzei, apărarea și-a argumentat poziția juridică sus menționată, totodată invocând obiecții față de ne audierea martorului *****, pentru stabilirea persoanei care a răspândit la data de 02.11.2023-03.11.2023, publicitatea electorală în mun. Bălți, ***** precum și dacă această persoană a acționat din numele PP Renaștere. Or, în lipsa identificării unei persoane concrete care a răspândit publicitatea electorală la data de 02.11.2023 - 03.11.2023, în mun. Bălți, ***** este prematur de a ajunge la concluzia precum că, PP Renaștere se face vinovat de acțiunea ilicită incriminată, or, martorul *****, care a sesizat IP Bălți este concurentul formațiunii politice în cauză care a participat la acel moment în campania electorală pentru funcția de Consilier local Bălți, fapt care nu exclude provocarea sau comiterea directă de către ultimul a contravenției imputate. PP Renaștare nu a răspândit publicitatea electorală la data de 02.11.2023 - 03.11.2023, în mun. Bălți, *****, iar audierea martorului ***** este necesară pentru a determina toate aspectele importante pentru descoperirea adevărului juridic și soluționarea justă a cauzei.

Audierea martorului *****, constituie o garanție a dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care nu a fost respectat de instanța de fond.

Dreptul la audierea martorilor. Acest drept se prezintă ca unul subsecvent principiului contradictorialității procesului penal și dreptului la egalitatea armelor în cadrul procesului. El este reglementat de art. 6 par. 3 lit. d) al Convenției

europene, și include în sfera sa două prerogative recunoscute persoanei acuzate: dreptul de a audia martorii acuzării și dreptul de a audia martorii apărării.

În acest sens, statelor-părți le revine obligația pozitivă de a crea condiții necesare ca MD - 3121, mun. Bălți, ***** e-mail: office@paciurca.md Biroul Asociat de Avocați "Paciurca & Partenerii" acuzatul să poată atât prezenta în cadrul procesului penal martorii, depozițiile cărora demonstrează nevinovăția sa, cât și să dispună de posibilitățile egale cu partea acuzării, și anume organele procuraturii, să ofere întrebări și să audieze răspunsurile martorilor părții adverse.

Potrivit Convenției, noțiunea de „martori" fără a fi făcută vreo specificare cu privire la „persoanele care pot fi încadrate în această noțiune", dacă aceasta trebuie interpretată „stricto sensu" sau, dimpotrivă, trebuie să i se confere un sens mai larg integrându-se aici nu numai martorii propriu-ziși (stricto sensu) ci și alte categorii de persoane: coinculpați, părți civile, experți, notari, executori judecătorești etc., care toți, pot fi participanți la desfășurarea procesului penal. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a ales, motivat, calea interpretării extensive a noțiunii de „martor", considerând că dreptul înscris Convenție constă în posibilitatea ce trebuie să i fie acordată acuzatului de a contesta o mărturie făcută în defavoarea sa și de a putea cere să fie audiați martori care să-l disculpe, în aceleași condiții în care sunt audiați martorii acuzării.

Deci, acest drept constituie o aplicare a „principiului contradictorialității" în procesul penal și, în același timp, o componentă importantă a dreptului la un proces echitabil.

În cazul în care inculpatul a formulat o cerere de audiere a martorilor neabuzivă și suficient de motivată, relevantă având în vedere obiectul acuzației și fără îndoială susceptibilă să susțină poziția apărării sau chiar să determine achitarea acestuia, autoritățile naționale nu pot să o respingă decât pentru motive pertinente.

Audierea martorului ***** este necesară și oportună pentru a stabili în fond comiterea faptei investigate de către contravenient, de către ultimul sau de o altă persoană necunoscută.

Audierea lui ***** este necesară pentru a demonstra încălcările de drept procedural admise de agentul constatator la exercitarea procesului contravențional, or, astfel precum s-a afirmat, contravenientului PP renaștere nu i s-a asigurat dreptul la apărare cu toate garanțiile prevăzute de codul contravențional, privind citarea, explicarea drepturilor și obligațiilor, etc.

Audierea martorului are legătură directă cu examinarea fondului cauzei, or, la caz nu au fost stabilită persoana care a răspândit informația electorală. Din probele administrate, rezultă că acuzația este bazată pe presupuneri, or, din natura acesteia o persoană juridică poate fi vinovată pentru fapta incriminată doar în

condițiile în care este identificată persoana fizică care a răspândit informația electorală din numele și în interesul persoanei juridice - formațiune politică.

În concluzie, refuzul instanței în audierea martorului ***** și ***** a dus la judecarea inechitabilă a cauzei, încălcare care poate fi reparată doar prin casarea hotărârii cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, pentru administrarea suplimentară a probelor, prin audierea martorilor.

În temeiul ***art.471 alin. (2) Cod contravențional***, *respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului și a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

Conform prevederilor ***art.473 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod Contravențional*** *,,După examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: 1) respinge recursul și menține hotărârea atacată dacă recursul: c) este nefondat;”.*

Domeniul contravențional a fost asimilat „*acuzațiilor în materie penală*” , în înțelesul european autonom al ***art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.***

Analizând situația de fapt a *cauzelor Ziliberberg v. Moldova, 01 februarie 2005,§35 și Anghel v. România , 04 octombrie 2007, § 52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăției, prevăzută de art.6§ 2 din Convenția European a Drepturilor Omului.*

În conformitate cu ***art.8 alin.(2) Cod contravențional***, *este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.*

În conformitate cu ***art.440 alin. (1) Cod contravențional***, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare*.

În conformitate cu ***art.442 alin. (1) Cod contravențional***, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza*

constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Sarcina probei revine agentului constatator, iar având în vedere respectarea principiilor prezumției de nevinovăție și al egalității armelor impuse de exigențele art.6 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, precum și a principiilor contradictorialității și al dreptului la apărare prevăzute de Codul contravențional, s-a dat posibilitatea ambelor părți de a propune probe.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție ***** în baza art.50 al.(2) Cod contravențional al RM, pentru faptul că, Partidul Politic ,,Renaștere,, în perioada 02.11.2023-03.11.2023, în mun. Bălți, ***** a difuzat publicitate electorală din numele său către cetățeni în care pliante difuzate/răspândite nu conțineau date de identitate persoanei care a achitat pentru difuzarea publicității politice, nu conținea data și numărul ordinului bancar de plată, astfel ignorând prevederile art.70 alin.(8) din Codul Electoral, art.9 al Legii 62/2022, art.19, 24, 37 a Hotărârii CEC nr.1155 din 04.08.2023.

Prin decizia agentului constatator din cadrul IP Bălți din 10.11.2023, Partidul Politic ,,Renaștere,, a fost sancționat cu amendă în mărime de 240 unități convenționale, egal cu 12000 lei.

Potrivit probelor examinate în instanța de fond , cercetate în recurs vinovăția Partidului Politic ,,Renaștere,, a fost dovedită anume prin: *proces-verbal cu privire la contravenție seria ***** în baza art.50 al.(2) Cod contravențional al RM, precum că, Partidul Politic ,,Renaştere,, în perioada 02.11.2023-03.11.2023, în mun. Bălți, ***** a difuzat publicitate electorală din numele său către cetățeni în care pliante difuzate/răspândite nu conțineau date de identitate persoanei care a achitat pentru difuzarea publicității politice, nu conținea data şi numărul ordinului bancar de plată, astfel ignorând prevederile art.70 din Codul Electoral, art.9 al Legii 62/2022, art.19, 24, 37 a Hotărârii CEC nr.1155 din 04.08.2023 şi decizia agentului constatator din cadrul IP Bălți din 10.11.2023, Partidul Politic ,,Renaştere,, a fost sancționat cu amendă în mărime de 240 unități convenționale, egal cu 12000 lei **(f.d.1)**; raport privind înregistrarea contravenției din 10.11.2023 **(f.d.2)**; sesizarea lui ***** despre săvârşirea faptei contravenționale privind finanțarea publicității electorale din 04.11.2023 **(f.d.3-4, 5-7)**; pliant electoral în original **(f.d.10)**; sesizarea comisarului şef al IP Bălți, Volontir Ion din 05.11.2023 adresate în adresa președintelui CECE bălți nr.2, şi președintelui CEC **(f.d.12)**; ordonanța de ridicare din 05.11.2023 **(f.d.13)**; proces verbal de ridicare din 05.11.2023 **(f.d.14)**; proces verbal de audiere a martorului ***** din*

*05.11.2023 din cadrul poliției, care a declarat că la 04.11.2023 în cutia sa poștală a depistat un pliant electoral cu agitație electorală de a vota concurentul electoral P.P.Renaștere, care a fost confecționat la echipament propriu ceia ce contravine prevederilor legislației electorale naționale **(f.d.15)**; raportul colaboratorului de poliție **(f.d.18)**; comunicare **(f.d.19)***.

Astfel, reieșind din cele indicate, instanța de fond corect a stabilit vinovăția Partidului Politic „Renaștere„ și anume în baza ***art. 50 alin.(2) Cod contravențional*** - *Producerea, distribuirea, furnizarea și/sau difuzarea materialelor publicitare de agitație electorală care nu întrunesc condițiile Legii nr.62/2022 cu privire la publicitate și ale Codului electoral nr.325/2022*.

Referitor la faptul că apărarea solicită de a fi audiați martorii ***** și ***** , Colegiul penal urmează a respinge , dat fiind faptul că aceștia anterior au fost audiați și anume martorul ***** a fost audiat , fapt confirmat prin anexarea la materialele a procesului-verbal de audierea a martorului din materialul anexă de la ***f.d.15***.La fel și martorul ***** a fost audiat în instanța de fond , fapt confirmat prin ***f.d.25***.

Astfel, Colegiul penal consideră motivele invocate în recurs sunt lipsite de orice suport de fapt și de drept, hotărârea instanței de fond fiind una legală și întemeiată, motiv care recursul va fi respins, cu menținerea hotărârii constatate.

Conducându-se de art.473 alin.(1) pct.1) lit.c), art.474 Cod contravențional, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Recursul avocatului Paciurca Iulian în interesele ***Partidului Politic „Renaștere”*** declarat împotriva ***hotărârii judecătoriei Bălți sediul Central din 13 iunie 2024***, se respinge ca nefondat cu menținerea respectivei hotărârii fără modificări.

Prezenta decizie este irevocabilă.

Adoptată și pronunțată public la 13.09.2024.

Președintele de ședință: Judecătorii: